

Üçüncü Çeyrekte Rekabet Hukuku Bülteni

Ekim 2021

2021 yılının üçüncü çeyreği, Rekabet Kurulu'nun ("Kurul") bu dönemde yayımladığı birçok kararın yanı sıra, taahhüt, uzlaşma gibi alternatif çözüm yollarının Kurul kararlarında uygulanması bakımından da hareketli bir dönem oldu. Bu dönemin en önemli gelişmelerinden biri, uzlaşma usulüne ilişkin usul ve esasları belirleyen Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik'in ("Uzlaşma Yönetmeliği") 15 Temmuz 2021'de yürürlüğe girmesiydi. Uzlaşma Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinin ardından, Kurul'un 5 Ağustos 2021 tarih ve 21-37/524-258 sayılı kararı ile uzlaşma usulünün ilk uygulamasına imza atıldı. Buna ilaveten, Kurul, bu dönemde de soruşturmaların taahhüt yoluyla kapatılması yönünde kararlar almaya devam etti.

Bu dönemdeki bir diğer önemli gelişme, Kurul'un yeniden satış fiyatı tespiti gerekçesiyle, ihlal tespitinde bulunduğu ve idari para cezası uyguladığı geçmiş tarihli bazı kararlarının, idari yargı mercileri tarafından iptal edilmesi oldu. Bu kapsamda, Kurul'un Türk Henkel Kimya Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Türk Henkel") hakkındaki 19 Eylül 2018 tarih ve 18-33/556-274 sayılı kararı ile OPET Petrolcülük Anonim Şirketi ("Opet") hakkındaki 12 Mart 2020 tarih ve 20-14/192-98 sayılı kararının iptaline ilişkin idari yargı kararları yeniden satış fiyatının tespitinde ispat standardı bakımından önemli tespitler içeriyor.

Bu dönemde yayımlanan önemli kararlar arasında Kurul'un Sahibinden Bilgi Teknolojileri Pazarlama ve Ticaret Anonim Şirketi'nin ("Sahibinden") aşırı fiyatlandırma yapmak suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasını yeniden değerlendirdiği kararı ve Biletix Bilet Dağıtım Basım ve Ticaret Anonim Şirketi'nin ("Biletix") satılan biletlerin fiyatlarına fahiş tutarlarda hizmet bedeli, işlem bedeli, kargo bedeli gibi ilave masraflar eklenmek suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığı iddialarına ilişkin gerekçeli kararı yer alıyor.

Yukarıda yer alan gelişmelere ilişkin detayları aşağıda bulabilirsiniz.

1. Uzlaşma Yönetmeliği ve Rekabet Kurulu'nun İlk Uzlaşma Kararı

Rekabet Kanunu'nda 24 Haziran 2020 tarihinde yapılan önemli değişikliklerden biri, uzlaşma usulünün rekabet hukukuna kazandırılması olmuştu. Uzlaşma sürecine ilişkin usul ve esaslar, 15 Temmuz 2021'de yürürlüğe giren Uzlaşma Yönetmeliği ile belirlendi.¹ Uzun yıllardır Avrupa Birliği rekabet mevzuatında yer alan uzlaşma usulü, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüsün soruşturma konusu ihlalin varlığını ve kapsamını kabul etmesi karşılığında soruşturma sonunda verilecek cezada indirim yapılmasını sağlıyor.

Uzlaşma Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinin ardından Kurul'un ilk uzlaşma kararı 9 Ağustos 2021 tarihinde Rekabet Kurumu'nun resmi

internet sitesinde duyuruldu. Kurul, 5 Ağustos 2021 tarih ve 21-37/524-258 sayılı kararı ile, Türk Philips Ticaret Anonim Şirketi ("Türk Philips") ve diğer dört teşebbüs hakkında yürütülen soruşturma kapsamında tarafların sunduğu uzlaşma metinlerini kabul ederek, soruşturmanın tüm taraflar için uzlaşma ile sonlandırılmasına karar verdi. İlgili soruşturma, Türk Philips'in yetkili satıcılarının internet satışlarını kısıtlamak ve yeniden satış fiyatlarını belirlemek suretiyle Rekabet Kanunu'nun 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla açılmıştı.

Mevzuat uyarınca, uzlaşma neticesinde idari para cezasında yapılabilecek indirimin üst sınırı %25 olmakla birlikte, Kurul'un Türk Philips uzlaşma kararında uyguladığı indirim oranına duyuruda yer verilmedi.

¹ Uzlaşma Yönetmeliği hakkında detaylı bilgiler içeren bültenimize şu adres üzerinden erişilebilir: https://www.kolcuoglu.av.tr/Uploads/Publication/rekabet_hukukunda_yeni_bir_usul_olarak_uzlasma.pdf

2. Kurul'un Taahhüt Kararları

Kurul, 24 Haziran 2020 tarihinde Rekabet Kanunu'nda yapılan değişikliklerin ardından ve 2021/2 sayılı Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önaraştırmalarda ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ'in yürürlüğe girmesiyle birlikte, birçok soruşturmayı tarafların sunduğu taahhütleri kabul ederek kapatmıştı.² Bu kapsamda hem Kurul hem de soruşturma taraflarının taahhüt müessesini hızlıca benimsedikleri söylenebilir. Kurul, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde de soruşturmanın taahhüt yoluyla kapatılması yönünde kararlar almaya devam etti.

Yemek Sepeti ile Çiçek Sepeti kararları, Kurul'un taahhüt yoluyla sonlandırdığı soruşturmalara ilişkin olarak yayımlanan en güncel gerekçeli kararları oldu.³

Ayrıca bu kararlar, Kurul'un dijital platformlara yönelik taahhüt kararlarının ilk örneklerini oluşturmaları bakımından da önem arz ediyor.

Her iki taahhüt kararında da Kurul'un taraflarca sunulan ilk taahhütleri kabul etmediği ve taahhüt mekanizmasının sunulan ikinci taahhütlerle başarıya ulaştığı anlaşılıyor. İlgili mevzuat uyarınca taahhütlerin bir kereye mahsus olarak değiştirilmesi ancak Kurul'un bu yöndeki kararı ile mümkün olduğundan, bu kararlar Kurul'un taraflara taahhütlerini değiştirme hakkı tanımamasının bu sürecin etkinliği bakımından önemini ortaya koyuyor.

3. Yeniden Satış Fiyatının Tespitine Yönelik İdari Yargı Kararları

Kurul, 19 Eylül 2018 tarih ve 18-33/556-274 sayılı kararıyla Türk Henkel'e yeniden satış fiyatının tespiti uygulamaları yoluyla Rekabet Kanunu'nun 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle 6.944.931,02 TL idari para cezası uygulanmasına karar vermişti. Karar özellikle, dosyada görevli soruşturma heyeti tarafından ulaşılan mevcut bulgulara dayanılarak bir ihlal tespiti yapılamayacağı görüşüne rağmen, Kurul'un dosyadaki mevcut delilleri Türk Henkel'in yeniden satış fiyatının tespiti yoluyla rekabeti ihlal ettiğine karar vermesi açısından yeterli bulması ile dikkat çekmişti. Kararın ardından Türk Henkel iptal davası açmış, ancak Türk Henkel'in iptal talepleri İdare Mahkemesi ve Ankara Bölge İdare Mahkemesi tarafından reddedilmişti.

Türk Henkel'in kararı temyiz etmesi neticesinde Danıştay 13. Dairesi, 6 Temmuz 2021 tarihli kararıyla Ankara Bölge İdare Mahkemesi'nin kararını bozdu. Danıştay, dolaylı olarak yeniden satış fiyatının tespiti durumunda ihlalin belirlenmesi için, ilgili mevzuatta bahsi geçen "*baskı veya teşvik etmek*" kriteri çerçevesinde tavsiye fiyatların sabit fiyatlara dönüştürülmesi ve yeniden satış fiyatı tespitine ilişkin zorlama olup olmadığı unsurlarının değerlendirilmesi gerektiğini belirtti. İhlalin esasına yönelik kapsamlı değerlendirmelerde bulunan Danıştay, özellikle yeniden satış fiyatının tespitine ilişkin yüksek bir ispat standardı belirleyerek, gerçekleşen fiyat düzeltmesinin şirket çalışanlarının bir baskısı veya teşviki ile yapıldığı hususunda açıklık bulunmadığı ve Kurul kararında verilen münferit örneğin gerçekte yaygın bir biçimde gerçekleşip gerçekleşmediği yönünde bir

değerlendirme yapılmadığından bahisle, ihlalin açık ve somut veri ve değerlendirmeler ile ispat edilemediğine kanaat getirdi.

Kurul, 12 Mart 2020 tarih ve 20-14/192-98 sayılı kararında ise, Opet'e, bayilerinin yeniden satış fiyatını belirlemek suretiyle Rekabet Kanunu'nun 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle 433.932.124,60 TL idari para cezası verilmesine karar vermişti. Opet tarafından açılan iptal davası sonucunda Ankara 7. İdare Mahkemesi, (i) Opet'in bayilerinin yeniden satış fiyatını belirlemek suretiyle Rekabet Kanunu'nun 4.maddesini ihlal ettiği yönündeki tespit ve değerlendirmelerin tereddüde yol açmayacak şekilde açık ve kesin nitelikte olması gerektiğine, (ii) şüphe üzerinden kanaate varılmasının hukuken yetersiz kalacağına ve (iii) bu şüphenin haklı olduğunu ortaya koyacak somut deliller ve gerekçelerle olayın ispatlanması gerektiğine karar verdi. Bu kapsamda mahkeme, dava dosyasındaki bilgi ve belgelerde Opet'in bayilerinin satış fiyatlarına müdahale ettiğine veya bu yönde talimatta bulunduğu yönelik herhangi bir delilin bulunmaması gerekçesiyle, dava konusu Kurul kararının iptaline karar verdi.

İdari yargı mercilerinin iptal kararları, Kurul'un yeniden satış fiyatının tespitine ilişkin kararları bakımından yüksek bir ispat standardı öngörüyor.

Yeniden satış fiyatının tespiti, Kurul'un geçmiş kararları uyarınca içtihat yeknesaklığı sağlanamamış bir ihlal türü olarak kabul edildiğinden, Danıştay'ın aldığı bu kararların Kurul'un yeniden satış fiyatının tespiti hakkındaki gelecek kararları bakımından yol gösterici olması bekleniyor.

4. Sahibinden Kararı

Kurul, 1 Ekim 2018 tarihli ve 18-36/584-285 sayılı kararı ile, Sahibinden'in (i) emlak satış/kiralama hizmetlerine yönelik online platform hizmetleri ile vasıta satış hizmetlerine yönelik online platform hizmetleri pazarlarında hâkim durumda olduğunu ve (ii) emlak satış/kiralama ve vasıta kiralama pazarlarında hizmet veren kurumsal müşterilerine aşırı fiyat uygulamak suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığını tespit etmişti. Sahibinden tarafından yapılan temyiz başvurusunun ardından Ankara 6. İdare Mahkemesi, Sahibinden'in aşırı fiyat uygulama yoluyla hâkim durumunu kötüye kullandığına ilişkin bu Kurul kararının iptaline karar vermişti. Söz konusu mahkeme kararı, aşırı fiyata ilişkin olarak öngördüğü yüksek ispat standardı ve aşırı fiyatlamaya ihlal türünün unsurları bakımından kesin değerlendirmeler ortaya koyuyordu.⁴

Temyiz sürecinin ardından Sahibinden hakkında aynı konuda yeniden soruşturma yürüten Kurul, 5 Ağustos 2021 tarih ve 21-37/540-263 sayılı kararı ile, Sahibinden'in aşırı fiyat uygulamadığına ve Rekabet Kanunu'nun 6. maddesini ihlal etmediğine karar verdi. Kurul kararında Sahibinden'in, kurumsal üyelerin emlak satış/kiralama işlemlerine ilişkin ilan yeri sağlama hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti ve kurumsal üyelerin vasıta satış işlemlerine ilişkin ilan yeri sağlama hizmetlerine yönelik çevrim içi platform hizmeti pazarlarında hâkim durumda bulunduğu tespiti yinelenirken; Sahibinden tarafından bu pazarlarda 2015-2017 döneminde aşırı fiyatlamaya yapılmadığı sonucuna varılıyor.

² Örneğin, Kurul'un (i) 5 Kasım 2020 tarihli ve 20-48/655-287 sayılı Havaalanı Yer Hizmetleri, (ii) 10 Aralık 2020 tarihli ve 20-53/746-334 sayılı MNG Kargo, (iii) 11 Mart 2021 tarihli ve 21-13/169-73 sayılı Türk Hava Yolları ve (iv) 7 Ocak 2021 tarihli ve 21-01/8-6 sayılı OSEM kararları.

³ İlgili kararlar hakkında detaylı bilgiler içeren bültenimize şu adres üzerinden erişilebilir: <https://www.mondaq.com/turkey/antitrust-eu-competition-/1107250/rekabet-kurulu39nun-dijital-platformlara-304li351kin-taahht-kararlari>

⁴ İlgili karara ilişkin detaylı bilgiler içeren bültenimize şu adres üzerinden erişilebilir: <https://www.mondaq.com/turkey/antitrust-eu-competition-/896706/rekabet-kurulu39nun-sahibinden39e-yenilik-a351305r305-fiyatlamaya-karar305-304ptal-edildi>

5. Kurul'un Biletix Kararı

Kurul, 20 Haziran 2019 tarih ve 19-22/341-M sayılı kararı ile, Biletix'in fahiş tutarlarda hizmet bedeli, işlem bedeli, kargo bedeli gibi isimler altında bilet fiyatlarına ekstra masraflar eklemek yoluyla hâkim durumunu kötüye kullandığı ve organizatörlerle münhasır sözleşmeler imzaladığı iddiaları hakkında soruşturma açılmasına karar vermişti. Kurul, daha önce Biletix hakkında çok sayıda inceleme yürütmüş, ancak bu incelemelerin ardından Biletix hakkında bir ihlal tespitinde bulunmamıştı. Soruşturmaya ilişkin 12 Ağustos 2021 tarihinde yayımlanan gerekçeli kararı kapsamında da Kurul, Biletix hakkında bir ihlal tespitinde bulunmadı ancak Biletix'e organizatörler ile münhasırlık içeren sözleşmeler akdetmeme yükümlülüğü getirdi.

İlgili kararda Kurul, soruşturma konusu ilgili ürün pazarını "etkinlik biletlerinin (futbol müsabakaları hariç) satışına platform üzerinden aracılık hizmeti pazarı" olarak tanımlayarak, Biletix'in pazar gücünü temel olarak organizatörlerle yaptığı münhasır sözleşmelerle oluşturduğunu ve söz konusu pazarda hâkim durumda olduğunu tespit etti. Öte yandan kararda, Biletix'in organizatör ve tüketicilerden talep ettiği hizmet bedeli, işlem bedeli ve kargo bedeli gibi ek bedellerin (i) tek bir hizmet için farklı aşamalarda istenen ücretler olduğundan bağlama kapsamında değerlendirilemeyeceğine, (ii) Biletix ve rakiplerin fiyat politikaları üzerinden yapılan maliyet ve kar marjı analizleri sonrası aşırı fiyat tespitine yol açacak somut bilgi, belge ve bulgu içermediğine ve (iii) her halükarda Rekabet Kanunu'nun 6. maddesi kapsamındaki diğer sömürücü davranışlar altında değerlendirilemeyeceğine hükmetti.

Bu doğrultuda Kurul, Biletix tarafından talep edilen ek bedeller ile pazar yapısı arasında somut bir bağ kurulamadığından, (i) söz konusu fiyatlama davranışının pazardaki rekabetçi yapı üzerinde etki doğurmaktan ziyade doğrudan tüketicileri etkilediğine ve dolayısıyla (ii) fiyatlandırma neticesinde doğabilecek zararlar bakımından 6502 sayılı Tüketicilerin Korunması Hakkında Kanun kapsamında tedbir alınabilmesi için Ticaret Bakanlığına görüş gönderilmesine karar verdi.

Biletix'in organizatörler ile akdettiği sözleşmelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ve Rekabet Kanunu'nun ilgili maddeleri kapsamında grup muafiyeti veya bireysel muafiyetten yararlanamayacağı belirtilen Kurul kararı uyarınca, Biletix, (i) organizatörler ile akdettiği sözleşmelerden münhasırlık hükümlerini makul bir süre içerisinde kaldırılacak ve tadil edecek ve (ii) ilgili sözleşmelerde ve akdedeceği diğer sözleşmelerde fiili münhasırlığa yol açacak hükümlere yer veremeyecek.

İLETİŞİM

Rekabet Hukuku Danışmanı
Neyzar Ünübol

Av. Ali Tunçsav

nunubol@kolcuoglu.av.tr

atuncsav@kolcuoglu.av.tr